

„Maddy Modelka” – scenariusz spotkania w kinie

Krótkie streszczenie:

Film dokumentalny „Maddy Modelka” opowiada historię Madeline Stuart, młodej Australijki z zespołem Downa, która marzy o karierze modelki. Przez wiele lat osoby z niepełnosprawnościami były niemal niewidoczne w świecie mody, dlatego marzenie Maddy wydawało się wielu ludziom nierealne. Dziewczyna, wspierana przez swoją mamę, postanawia jednak udowodnić, że ograniczenia często wynikają bardziej ze społecznych uprzedzeń niż z rzeczywistych możliwości człowieka.

Dokument pokazuje jej codzienne życie, przygotowania do pokazów mody, treningi, sesje zdjęciowe oraz wysiłek wkładany w rozwój kariery. Maddy pracuje nad swoją kondycją fizyczną, uczy się poruszania na wybiegu i stopniowo zdobywa rozpoznawalność. Wraz z kolejnymi sukcesami pojawiają się nowe wyzwania: presja związana z popularnością, oczekiwania otoczenia oraz konieczność ciągłego udowadniania swojej wartości.

Film ukazuje również ogromną rolę rodziny, a szczególnie matki, która wspiera córkę i pomaga jej realizować marzenia. Dzięki determinacji, ciężkiej pracy i odwadze Maddy bierze udział w międzynarodowych pokazach mody i staje się symbolem większej reprezentacji osób z niepełnosprawnościami w mediach. Jej historia pokazuje, że sukces może mieć różne oblicza, a prawdziwą przeszkodą często są stereotypy i uprzedzenia społeczne.

Najważniejsze idee:

Przełamywanie stereotypów dotyczących osób z niepełnosprawnościami oraz walka o prawo do spełniania własnych marzeń.

Wątki dodatkowe:

- relacja Maddy z mamą i znaczenie wsparcia bliskich,
- reprezentacja osób z niepełnosprawnościami w mediach i w modzie,
- relacje romantyczne wśród osób z niepełnosprawnościami,
- różnorodność i akceptacja: inni, różni, tacy sami?

- wpływ mediów społecznościowych na karierę i wizerunek,
- społeczne uprzedzenia wobec osób z zespołem Downa.

PRZED FILMEM

1. Zwrócenie uwagi na główny wątek filmu i odwołanie się do przeżyć bohaterki, które mogą być też bliskie nastoletnim widzom.
2. Podkreślenie, że w czasie filmu mogą pojawić się trudne emocje i myśli. Zapewnienie, że po projekcji będzie przestrzeń, żeby o nich porozmawiać.
3. Ukierunkowanie uwagi młodych widzów na wątki główne/poboczne.

Zapowiedź osoby prowadzącej: *Za chwilę obejrzymy film, który opowiada o Maddy, dziewczynie stawiającej pierwsze kroki w świecie wielkiej mody. Nie byłoby w jej historii nic szczególnego, gdyby nie to, że Maddy ma zespół Downa i osiągnięcie sukcesu na wybiegu wymaga od niej znacznie więcej niż od przeciętnego człowieka. Tematy, które się pojawiają, mogą być Wam bliskie, mogą Was zaintrygować i w szczególny sposób poruszyć, dlatego po projekcji chciałbym/chciałabym zaprosić Was do rozmowy o tym, co zauważyliście i uznaliście za ciekawe, ważne albo trudne.*

W trakcie oglądania filmu spróbujcie zwrócić uwagę na kilka rzeczy:

- Dlaczego Maddy tak trudno było przebić się w świecie mody?
- Dzięki czemu lub komu jednak udało się jej osiągnąć sukces?

Nie musicie tego zapamiętać idealnie, chodzi o to, żebyście to zauważyli i po filmie o tym porozmawiamy.

Wskazówki dotyczące zachowania grupy:

Kiedy grupa jest żywa/hałaśliwa.

Ustal z grupą kontrakt, np. powiedz: *Umówmy się na jedną rzecz: każdy może mieć swoje zdanie, ale zachowujemy się i mówimy tak, żeby nikogo nie ranić. To również wiąże się z tym, że nie przeszkadzamy sobie nawzajem.*

Kiedy grupa jest cicha i nie chce współpracować.

Sformułuj komunikat typu: *Możecie słuchać, nie musicie teraz nic mówić – to też jest w porządku. Wystarczy, że będziecie uważni i zaintrygowani tym, co przeżywała Maddy i jej bliscy.*

PO FILMIE

1. Pozwolenie widzom na podzielenie się pierwszymi przeżyciami po projekcji.

- Moje pierwsze wrażenie po obejrzeniu filmu.
- Czy był moment, który okazał się dla Was trudny albo poruszający? (Jeśli jest cisza: *Kto miał trudny moment – ręka w górę. Kto miał moment, który dał do myślenia – ręka w górę.*)

2. Poprowadzenie dyskusji wokół tematów głównych i pobocznych.

Lp.	Pytania/refleksje	Przykładowe odpowiedzi – inspiracje do rozmowy
1	Dlaczego Maddy tak trudno było się przebić w świecie mody?	Branża ta przez wiele lat promowała ściśle określony wzór urody i rzadko uwzględniała osoby z niepełnosprawnościami. Jako osoba z zespołem Downa, Maddy musiała mierzyć się ze stereotypami, uprzedzeniami i z przekonaniem, że nie pasuje do tradycyjnego wizerunku modelki. Dodatkową przeszkodą był brak reprezentacji osób podobnych do niej w mediach i na wybiegach. Wiele osób skupiało się na jej niepełnosprawności zamiast na talentach, osobowości i zaangażowaniu.
2	Dzięki czemu lub komu było to możliwe?	W osiągnięciu sukcesu w świecie mody Madeline Stuart pomogło przede wszystkim silne wsparcie jej mamy – Rosanne Stuart, która od początku wierzyła w jej marzenia i aktywnie pomagała jej rozwijać karierę. Duże znaczenie miała też determinacja samej Maddy: jej konsekwencja, pracowitość i gotowość do nauki (np. treningi chodzenia po wybiegu, udział w sesjach zdjęciowych). Pomogła jej również rosnąca obecność w mediach społecznościowych, dzięki której zaczęła być zauważana przez projektantów i organizatorów pokazów mody. Wreszcie, ważną rolę odegrały osoby z branży mody, które dały jej szansę wystąpienia na pokazach i potraktowały ją nie jako „wyjątek”, ale jako profesjonalną modelkę.
3	Jakie jej cechy sprawiły, że sukces był możliwy?	Determinacja, wytrwałość, pogoda ducha, poczucie humoru, swoboda i autentyczność, konsekwencja, otwartość na nowe doświadczenia, ciekawość nowych ludzi i miejsc, odwaga do przełamywania ograniczeń i lęków.
4	Co było dla Maddy szczególnie trudne?	obszary związane z wykluczeniem, ze stereotypizacją – czasem nawet nie dostawała szansy, by się pokazać, była z góry odrzucana lub była traktowana

		szablonowo, jednowymiarowo, jakby definiował ją zespół Downa; • obszary związane z jej niepełnosprawnością, trudność w poruszaniu się, trudności związane z sensoryką, trudność w intuicyjnym rozumieniu złożonych sytuacji; • trudności komunikacyjne i werbalne; • konieczność bezustannego dostosowywania się do nowych miejsc, wymogów, doświadczeń.
5	Które z powyższych zachowań czy emocji są Wam znane z codziennego doświadczenia?	Posłuchanie i uważna parafraza doświadczeń młodych widzów. Zebranie i podkreślenie wypowiedzi. Zauważenie, że doświadczenia widzów i doświadczenia Maddy nie różnią się w tak wielu obszarach, jak mogło by się zdawać (np. młodzi ludzie bywają oceniani stereotypowo, korzystają ze wsparcia rodziców, mają romantyczne relacje, mają marzenia, bywają odrzucani lub traktowani z góry, mierzą się z własnymi trudnościami i ograniczeniami).
6	Co oznacza akceptacja i czym różni się od tolerancji?	Akceptacja oznacza pełne uznanie i przyjęcie drugiej osoby taką, jaka jest – bez próby jej zmieniania, oceniania czy traktowania jako gorszej. Wiąże się z szacunkiem, ze zrozumieniem i z traktowaniem kogoś jak równorzędną osobę. Tolerancja natomiast oznacza raczej „zgadzanie się na czyjeś istnienie” mimo różnic, czyli nie odrzucanie, ale też niekoniecznie pełne zrozumienie czy bliskość. Różnica polega więc na głębi postawy: <u>tolerancja to „pozwalam ci być”, a akceptacja to „uznaje cię i szanuję taką/takiego, jaki jesteś”.</u>
7	Dlaczego ważna jest reprezentacja różnych osób nie tylko w świecie mody, lecz także w innych dziedzinach sztuki, np. w filmach, serialach, książkach?	Pokazuje ona, że świat jest różnorodny i nie ogranicza się do jednego „modelu” człowieka. Dzięki temu ci, którzy rzadko widzą w mediach osoby, z którymi mogą się identyfikować (np. osoby z niepełnosprawnościami, wyróżniające się wyglądem, wywodzące się z różnych kultur czy mające różne doświadczenia), mogą poczuć się zauważeni i ważni. Ma to też wpływ na społeczeństwo: zmienia stereotypy i uprzedzenia,

		bo ludzie uczą się, że różnorodność jest czymś normalnym, a nie wyjątkowym czy nietypowym. W przypadku Maddy jej obecność w świecie mody pokazała, że osoby z zespołem Downa mogą pracować jako modelki i być widoczne w przestrzeni publicznej. Reprezentacja daje też inspirację i poczucie sprawczości: ktoś może zobaczyć w filmie, książce czy na wybiegu osobę podobną do siebie i pomyśleć: „ja też mogę coś osiągnąć”.
8	Jakie stereotypy o zespole Downa obala film dzięki przybliżeniu widzom postaci Maddy?	Dokument pokazuje, że osoby z zespołem Downa nie są pozbawione ambicji ani marzeń zawodowych. Maddy ma jasno określony cel i konsekwentnie do niego dąży. Film przełamuje też stereotyp, że osoby z niepełnosprawnością intelektualną nie mogą pracować w wymagających branżach, opartych na współzawodnictwie, takich jak moda. Kolejny obalony stereotyp to przekonanie, że osoby z zespołem Downa są bierne i zależne od innych. Maddy pokazuje, że może być aktywna, samodzielna i zaangażowana w swoją karierę, choć oczywiście przy wsparciu bliskich. Film zmienia też sposób patrzenia na piękno i udowadnia, że nie ma jednego idealnego wizerunku modelki i że różnorodność jest wartością.
9	Czy każdy powinien mieć możliwość realizowania swoich marzeń, niezależnie od ograniczeń?	Wysłuchanie i zebranie wypowiedzi publiczności. Zachęcanie do swobodnej refleksji w odniesieniu do doświadczeń własnych.

Treści wrażliwe (co może być trudne dla młodzieży):

- stereotypowe traktowanie osób z niepełnosprawnościami, w tym – z trudnościami związanymi z niepełnosprawnością intelektualną może być szczególnie trudne dla tych, którzy mają kogoś bliskiego z takim wyzwaniem lub sami są w tej grupie: mogą osobiście odbierać krytyczne wątki i czuć się dotknięci stereotypowym podejściem;
- komentarze dotyczące wyglądu i ciała mogą stanowić emocjonalny trigger dla osób z zaburzeniami odżywiania lub z trudnościami w akceptacji swojego wyglądu – mogą wzmacniać poczucie nieadekwatności lub inspirować do niezdrowych zachowań w obszarze kontroli jedzenia;
- doświadczenia odrzucenia lub niedocenia, a także niska samoocena i walka o akceptację siebie – jest udziałem wielu nastolatków i może wzbudzać dyskomfort, smutek, wycofanie.

KOŁA RATUNKOWE W SYTUACJACH PROBLEMOWYCH

przy pytaniach bezpośrednich

Jeśli grupa będzie miała trudność z udzieleniem odpowiedzi z poziomu JA, można przekształcić pytanie w sposób ogólny np.: *Czym dla ludzi ...?, Jak zazwyczaj ludzie...?*

śmiech/ bagatelizowanie

Komentarz osoby prowadzącej: *Czasem śmiech pojawia się, gdy coś jest dla nas trudne. Możemy spróbować przyjrzeć się, co się pod nim kryje.*

raniące i złośliwe komentarze z sali

Komentarz osoby prowadzącej: *Zatrzymajmy się, spróbujmy powiedzieć to w sposób, który nikogo nie rani.*

zejście z tematu

Komentarz osoby prowadzącej: *To ciekawe, o czym mówisz. Wróćmy teraz do wątku...*

cisza i brak odpowiedzi

Komentarz osoby prowadzącej: *Możecie tylko o tym pomyśleć, nie musicie odpowiadać na głos, spróbujcie to zrobić we własnej głowie. Kto się zgadza – ręką w górę.*

PODSUMOWANIE:

Istotą dyskusji jest zachęcenie młodych widzów do refleksji i do formułowania własnych przemyśleń. Wiek nastoletni to czas, kiedy młodzi widzowie często słyszą, co „powinni”, a rzadko mają przekonanie o tym, że to oni są ważni i słyszani. Warto z zaciekawieniem pochylić się nad głosami młodzieży – autentyczne zainteresowanie pozwoli im na coraz bardziej świadomą refleksję i wgląd w swoje emocje.

Młodym ludziom może być trudno posługiwać się własnym przykładem i odsłaniać się, mówić o własnych uczuciach. Doskonale, jeśli będą potrafili dostrzec analogię między sobą a filmowymi bohaterami i nazwać ją – pozwoli to w sposób bezpieczny opracowywać trudne treści i zagłębiać się w analizę proponowanych wątków.

Na koniec warto sparafrazować najważniejsze wątki poruszone w czasie dyskusji: można zacytować pokrótce wypowiedzi poszczególnych uczestników, by docenić ich wkład.

Przykładowe podsumowanie:

Maddy zaprasza, by zdjąć z oczu okulary naszych wyobrażeń o osobach z zespołem Downa. Dzięki odrzuceniu stereotypów możemy zobaczyć wyjątkową, zdeterminowaną i pogodną osobę, która próbuje wbrew wszelkim przeciwnościom spełniać swoje marzenie. Maddy staje się inspiracją dla tych z nas, którzy łatwo się poddają i nie wierzą we własne marzenia. Dziewczyna przy pomocy zaangażowanej mamy przebija „szklany sufit” świata mody i staje się ikoną włączania na wybiegi osób z różnorodnymi wyzwaniami. Dokument ten

uwidacznia, jak ważna jest reprezentacja mniejszości w różnych dziedzinach sztuki, od *haute couture*, przez filmy i seriale, do fotografii czy malarstwa.